

Dosarul nr. 2r-124/23
2-21042139-01-2r-21032023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru - C. Roșca
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, A. Braga, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Elena Șveț,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Romanov
împotriva Elenei Șveț privind partajarea averii comune în devălmășie, prin
determinarea cotelor-părți ideale din bunul imobil,
împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit apelul declarat de Elena Șveț, din motivul că apelul a fost depus tardiv,
iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a ț ă:

La 22 martie 2021 Serghei Romanov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Elenei Șveț privind partajarea averii comune în devălmășie, prin
determinarea cotelor-părți ideale din bunul imobil.

Prin hotărârea din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru
acțiunea a fost admisă integral. S-a determinat lui Serghei Romanov și Elenei Șveț
câte 1/2 cotă-parte ideală fiecăruia din proprietatea comună în devălmășie și anume,
din imobilul identificat în baza numărului cadastral xxxxx, situat în mun. Chișinău,
str. xxxxx

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 10 ianuarie 2023 Elena Șveț,
reprezentată de avocatul Eugenia Jelamschi, a contestat-o cu apel.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit
apelul declarat de Elena Șveț, din motivul că apelul a fost depus tardiv, iar apelanta
nu a solicitat repunerea în termen.

La 21 februarie 2023 Elena Șveț a declarat recurs împotriva încheierii din 31
ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia.

În motivarea recursului Elena Șveț a invocat că nu a cunoscut despre intentarea procesului civil, nefiind citată legal despre ședințele de judecată în prima instanță. Prin urmare, a fost în imposibilitate de a depune apel motivat. A susținut că instanța de apel, necătând la faptul că era depus apel nemotivat, nu a stabilit un termen pentru lichidarea neajunsurilor și prezentarea apelului motivat.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că urmează a fi restituit recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă indică că actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Potrivit art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că nefiind de acord cu încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la 21 februarie 2023 Elena Șveț a contestat-o cu recurs.

Conform extrasului din poșta electronică a instanței de apel, anexat la materialele cauzei, se atestă că încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la data de 03 februarie 2023 a fost expediată pe adresa electronică a reprezentantului recurentei Elena Șveț, avocatului Eugenia Jelamschi, indicată în mandatul avocațional – eugeniajelamschi@mail.ru (f.d 46, 57).

Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui.

Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului prin poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele, care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită, sau ea nu poate primi e-mailuri.

În lipsa acestor mențiuni și prin anexarea extrasului de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, care atestă că reprezentantului recurente/apelantei Elena Șveț, avocatului Eugenia Jelamschi i-a fost comunicată încheierea instanței de apel din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se demonstrează incontestabil că încheierea respectivă a fost adusă la cunoștința reprezentantului recurente și această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis se încadrează în rigorile art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, Colegiul concluzionează că instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și a comunicat încheierea din 31 ianuarie 2023 reprezentantului recurente, avocatului Eugenia Jelamschi.

Prin urmare, din data de 04 februarie 2023, ziua imediat următoare recepționării încheierii din 31 ianuarie 2023, a început să curgă termenul pentru depunerea recursului împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău și urma să expire la data de 18 februarie 2023, însă având în vedere că aceasta a fost zi de sâmbătă și luând în considerare regula calculării termenelor de procedură, ultima zi pentru depunerea recursului se consideră 20 februarie 2023, zi de luni.

Recurenta Elena Șveț, însă, a depus recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău la data de 21 februarie 2023, cu încălcarea termenului imperativ prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Avocatul Eugenia Jelamschi, fiind împuternicit prin mandatul din 09 ianuarie 2023 să acționeze în numele clientului Elena Șveț, era obligat să acorde asistență juridică conform contractului încheiat cu clientul, deci trebuia să se conformeze condițiilor impuse de lege și să prezinte în termen recursul împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de recurs remarcă că recurenta Elena Șveț nu a informat instanța despre o eventuală renunțare la serviciile avocatului, fapt prevăzut de art. 107 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Dimpotrivă, la data de 05 februarie 2023, prin cerere, avocatul Eugenia Jelamschi a solicitat prezentarea dosarului pentru a face cunoștință.

Totodată, instanța de recurs specifică că recurenta Elena Șveț nu a solicitat repunerea în termen a recursului în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă.

La caz se rețin dispozițiile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speța nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi

extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de Elena Șveț, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se restituie recursul declarat de Elena Șveț împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Romanov împotriva Elenei Șveț privind partajarea averii comune în devălmășie, prin determinarea cotelor-părți ideale din bunul imobil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic